

Gäller för: Verksamhet Anestesi Operation IVA Östra
Innehållsansvar: Emma Salmén, (emmol8), Instruktör
Granskad av: Anna Berlin, (annfr151), Överläkare
Godkänd av: Tobias Bergström, (tobni2), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-06-10

Giltig till: 2028-06-10

Akut sectio i regional anestesi - anestesirutin

Denna rutin gäller för

Operation 1 och 2 Östra, Område 5

Förändringar sedan föregående version

2025-11-05 Nytt dokument

Syfte

Att säkerställa arbetsprocessen vid akut sectio i regional anestesi.

Indikation/Orsak

Kan göras både på mammaindikation och barnindikation. Det finns tre olika grader av skyndsamhet; akut icke brådskande, akut brådskande och urakut. I detta pm behandlas de två översta skyndsamheterna i fetmarkerad text.

Akut icke brådskande – inget brådskande hot för barn eller mamma.

Akut brådskande – hot för barn och/eller mammans liv. Barn förlöst inom 30 minuter från att operationsanmälan är gjord.

Larm (urakut) – omedelbart hot för barnet och/eller mammans liv.

Förlossning ska ske utan dröjsmål. Se [Arbetsrutiner vid larmsnitt - Östra](#)

Anestesi

Anestesiform

Neuraxial anestesi (spinal alternativt epidural). Vid generell se [Anestesiläkemedel vid sectio i generell anestesi](#)

Spinalanestesi

Fentanyl 50ug/ml , Morfin epidural 0,4 mg/ml, Marcain tung 5 mg/ml

Epidural

Ropivakain 7,5 mg/ml , Sufentanil 5ug/ml , Morfin epidural 0,4 mg/ml.

Ampres 30 mg/ml kan ges istället för Ropivacain om extra snabbt tillslag önskas.

Preoperativa förberedelser

Blodrekvisition

Försäkra dig om att blodgruppering samt bastest/MG-test finns.

Operatör ansvarig

Monitorering

Treavlednings EKG, pulsoximetri, NIBP/ABT

Infarter/utfarter

Två PVK:er, varav minst 1 pvk ska vara ≥ 1.3 mm. Överväg om fler pvk:er behövs (exempelvis vid risk för stor blödning).

Urinvägskateter som sätts av barnmorska.

Arbetsbeskrivning

Läkemedel

Ringer Acetat kopplas i vänster arm med trevägsaggregat och backventiler tillsammans med Fenylefrin-infusion. Tänk på att vara restriktiv med vätska vid preeklampsi och tillförsel sker i samråd med ansvarig Anestesiläkare.

Fenylefrin-infusion 0,1 mg/ml iv. Startas i samband med att läkemedel administreras spinalt. Om toppad EDA startas Fenylefrin vid behov.

Tranexamsyra 100 mg/ml. 1–2 g, iv vid behov. Ges endast vid risk för stor blödning. Ordinerar av ansvarig obstetriker alternativt av ansvarig anestesiläkare i samråd med ansvarig obstetriker.

Administrering påbörjas därefter så snart som möjligt. Kan med fördel spädas med 100 ml NaCl 0,9 % och ges som infusion då läkemedlet kan orsaka kraftigt illamående.

Antibiotikaproylax

Cefuroxim 1,5 g iv är förstahandsval. Vid PC allergi ges Clindamycin 600 mg iv. Båda blandas i 100 ml NaCl. Ska ges 30 minuter innan knivstart. Ordinerar av obstetriker i Melior läkemedelsmodul.

Uterotonika

- **Oxytocin (Syntocinon) 8,3 ug/ml.** 1 ml spädas med 4 ml NaCl 9mg/ml till Oxytocin 1,66 ug/ml. Ges långsamt iv under 5 minuter, efter partus. Ges på ordination av obstetriker. Kan ges totalt 2 doser. **OBS!** kan ge arytmier och blodtrycksfall vid snabb administration.
- **Infusion Oxytocin.** 8 ml Oxytocin 8,3ug/ml späds i 500 ml NaCl 0,9%. Ges 120 ml/h första timmen. Därefter 60 ml/h eller efter ordination av obstetriker. Det finns program för detta i volympumparna.
- **Methergin 0,2 mg/ml.** 1 ml ges im eller långsamt iv under 60 sekunder efter ordination av obstetriker. Kan upprepas vid behov max 4 gånger. **Kontraindikation:** svår preeklampsi, hypertoni, kärlsjukdom.
- **Prostinfenem 0,25 mg/ml.** 1 ml im efter ordination av obstetriker. Kan upprepas 8 gånger var 15 minut.
Kontraindikation: Astma

- **Cytotec tablett 0,2 mg.** 3 tabletter rektalt/sublinguallt efter ordination av obstetriker. Upprepas vid behov efter två timmar.

Övriga läkemedel

- **Nitroglycerin 10 ug/ml.** Nitroglycerin 1 mg/ml spädes i 99 ml NaCl 0,9 %. 100-200 ug iv ges efter ordination av obstetriker.
- **Propanolol (Inderal) 1 mg/ml iv.** Propanolol är antidot till Bricanyl och kan administreras efter ordination av obstetriker.

Smärtlindring

- Paracetamol 1 g iv efter partus enligt ordination av ansvarig anestesiläkare.
- Dynastat 40 mg iv efter partus enligt ordination av ansvarig anestesiläkare.
- Catapresan 15ug/ml. Kan ges iv vid svår shivering. Ordineras av ansvarig anestesiläkare.

PONV-profylax

Betapred 4 mg/ml, 1-2 ml iv och Ondansetron 2 mg/ml, 2 ml iv.
Ordineras av ansvarig anestesiläkare.

Trombosprofylax

Ordineras av ansvarig obstetriker. Ges 2 h postoperativt om inte annat ordinerats av obstetriker.

Positionering

Båda armarna ut. Operationsbordet vänstertiltas 6-7 grader för att undvika kompression av vena cava. Bordet nollställs efter partus. Se till att patienten ligger bekvämt och inte ligger på kablar/sladdar.

Dokumentation

Melior

Signering av läkemedel i läkemedelsmodul. Infarter/utfarter dokumenteras under fria aktiviteter.

Orbit

Fyll i flikarna ”checklistor”, ”omvårdnadsåtgärder-anestesi” och ”utrustning”.

Obstetrix

Under aktuellt vårdtillfälle registreras en journalanteckning och en kortfattad adekvat anestesisammanfattning skrivs.

Beskrivning av tillvägagångssätt

1. Koppla upp patientens monitorering. Positionera patienten inför spinal/EDA-läggning, görs oftast i sittande position.
2. Kontrollera/sätt pvk:er. Koppla Ringer Acetat samt Fenylefrininfusion i vänster arm.
3. När spinalen administreras startas Fenylefrininfusion. Starta blodtrycksmätning 1g/min.
4. Lägg patienten ner. Vinkla op-bordet 6-7 grader åt vänster.
5. Starta antibiotika samt eventuell Tranexamsyra.
6. Efter partus: nollställ op-bord. Uterotonika ges enligt ordination. Gradvis avveckling av Fenylefrin.
7. Administrera ponv-profylax samt smärtlindring enligt ordination.
8. Vid nedläggning av uterus kan patienten uppleva starkt obehag i form av illamående och tryck.
9. Dokumentation i Obstetrix, Orbit och Melior.
10. I samband med WHO's utcheckning stäm av blödning, uterusstatus, tid för nästa uteruspalpation samt eventuell halvering av Oxytocininfusion.

ATONI

Om kvinnan har varit i förlossningsarbete länge ökar risken för atoni postpartum. Atonilåda (förvaras i kylskåp i läkemedelsrummet på plan 5 och i läkemedelskylan i sal 6, plan4) och blödningslåda finns i läkemedelsrum samt sal 6, plan 4.

Ansvar

Personal på operation 1 och 2 ansvarar för att arbeta utefter denna rutin. Vårdenhetschefer och vårdenhetsöverläkaren ansvarar för att rutinen är känd och följs. Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar och lagar.

Uppföljning, utvärdering och revision

Vårdenhetsöverläkaren har ansvaret för att rutinen följs upp, utvärderas och revideras. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga avvikelser från rutin rapporteras i MedControl PRO.

Arbetsgrupp/granskare

Emma Salmén, Anestesisjuksköterska/Instruktör Operation 1 och 2, AnOpIVA Östra, Område 5

Ivana Mirkovic, Anestesisjuksköterska Operation 1 och 2, AnOpIVA Östra, Område 5

Marcus Hopcraft Hellberg, Anestesisjuksköterska Operation 1 och 2, AnOpIVA Östra, Område 5

Anna Berlin, VÖL operation 2, AnOpIVA Östra Område 5

Hannah Lafrenz, VÖL operation 2, AnOpIVA Östra Område 5

Relaterad information

[Fenylefrin](#)

[Fibrinogen \(Fibryga, Riastap\)](#)

[Kejsarsnitt, klassificering, larmsnitt och akutsnitt - Östra](#)

[Massiv blödning - Anestesirutin](#)

[Obesitas och obstetrisk anestesi](#)

[Oxytocin efter kejsarsnitt](#)

[Placenta Previa och Abnormal Invasiv Placenta \(AIP\)](#)

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

[Postpartumblödning - stor - behandling](#)

[Preeklampsi](#)

[Toxisk reaktion på lokalanestestika, LAST - anestesirutin](#)

[VGRplayer - Kejsarsnitt](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Anestesi Operation IVA Östra

Innehållsansvar: Emma Salmén, (emmol8), Instruktör

Granskad av: Anna Berlin, (annfr151), Överläkare

Godkänd av: Tobias Bergström, (tobni2), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-3574

Version: 3.0

Giltig från: 2026-06-10

Giltig till: 2028-06-10